

циљеви и приоритети, односно утврђени програми и мере политике запошљавања који ће се реализовати у току 2021. године на територији града Крушевца.

Реч је о документу којим се дају одговори на питања какво је стање на тржишту рада, какве су перспективе и које су мере на располагању.

Правни основ за израду ЛАПЗ налази се у члану 41. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, број 36/09, 88/10, 38/15, 113/2017 и 113/2017- др. закон) којим је дефинисано спровођење активне политике запошљавања на нивоу локалне самоуправе.

I АНАЛИЗА СТАЊА У ГРАДУ КРУШЕВЦУ

Анализом стања у граду Крушевцу могу се сагледати карактеристике друштвене, економске ситуације као и ситуација на тржишту рада.

1. ПОЛОЖАЈ И МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ КРУШЕВЦА

Град Крушевац се налази у централном делу Републике Србије. Захвата најјужнији део панонског обода и перипанонске Србије. Границе Крушевца су између 43°22'17" северне географске ширине, 21°9' и 21°34'8" источне географске дужине. Град лежи у долини Западне Мораве и Расине између планина Копаоник, Жељин и Јастребац, на површини од око 75 km².

По свом географском положају и условима за функцију саобраћајног средишта у односу на суседне општине, подручје Крушевца је покривено искључиво копненим комуникацијама. Углавном друмски саобраћај представља саобраћајни систем преко кога се подручје Крушевца повезује са осталим окружењем.

Један од главних саобраћајних коридора Е-75, повезује Југоисточну Европу и Западну Европу. Он дотиче субрегион Крушевца са североисточне стране. Такође, град је повезан са магистралним путем М-5, тј. Појате– Крушевац–Краљево, при чему ће се на овом потезу, у периоду који предстоји, изградити аутопут под називом "Моравски коридор". У овој години започета изградња аутопута Појате-Прељина.

Град Крушевац представља економски, административни, културни, здравствени, образовни, информативни и спортски центар од значаја за Расински округ, чије је седиште. Расински округ обухвата град Крушевац и општине Варварин, Трстеник, Ћићевац, Александровац и Брус. Највећи део насеља се налази на надморској висини од 150 – 165 m.

Град Крушевац се граничи са општином Варварин на северу, са општинама Ражањ и Ћићевац на северо-истоку, са општином Алексинац на истоку, а са општинама Трстеник, Александровац и Брус на западу и југозападу.

Територија града Крушевца се простире на површини од 854 km², од чега градско са приградским насељима обухвата 73,78 km². Удаљеност Крушевца од Београда износи 196 km, а од Ниша 80 km.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА КРУШЕВЦА ЗА 2021. ГОДИНУ

УВОД

Локални акциони план запошљавања града Крушевца за 2021. годину (у даљем тексту: ЛАПЗ) представља кључни инструмент локалне политике запошљавања који треба да послужи да се боље и детаљније сагледају проблеми, потребе и могућности локалног тржишта рада и припреми одговарајући сет мера подршке. Њиме су дефинисани

Табела 1. Општи подаци о граду Крушевцу и Расинском округу

	Град Крушевац	Расински округ
Површина (km ²)	854	2.668
Укупан број насеља	101	296
Број градских насеља	1	6
Број осталих насеља	100	290
Број катастарских општина	92	286
Просечна величина катастарске општине km ²)	8,45	9,01

Извор: Републички завод за статистику

2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИ ПРИКАЗ ГРАДА КРУШЕВЦА

2.1. Становништво

Број становника Расинског округа, према попису из 2011. године, је 241.999 становника, при чему 128.752 становника чине грађани Крушевца, што представља 53,21% становника Расинског округа.

Учешће становништва старијег од 65 година, између последња два пописа, повећано је са 16,88% на 17,74% док се, у исто време, удео младих до 24 године смањило са 28,44% на 25,63%.

Радни контингент становништва (15-64 година), према попису из 2011. године, чини 87.510 становника.

Табела 2. Упоредни преглед броја становника, подаци из пописа 2011.

	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Број становника у Крушевцу	94.827	103.190	118.016	132.972	138.111	131.368	128.752
Промена броја становника у Крушевцу	6.974	8.363	14.862	14.956	5.139	-6.743	-2.616
Стопа раста броја становника у Крушевцу	7,94	8,82	14,37	12,67	3,86	-4,88	-1,99
Стопа раста броја становника у Расинском округу	6,96	4,44	5,54	6,00	0,59	-8,48	-6,72
Стопа раста броја становника у Србији	6,30	8,40	7,90	7,30	1,20	0,90	-5,03

Извор: Републички завод за статистику

Табела 3. Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу, попис 2011. године

	Пол	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознато
Град Крушевац	у	110.346	3.536	13.450	24.596	51.868	6.621	9.929	346
	м	53.343	504	4.690	11.934	27.688	3.463	4.925	139
	ж	57.003	3.032	8.760	12.662	24.180	3.158	5.004	207
Расински округ	у	209.127	8.091	32.105	50.012	92.121	11.191	14.842	765
	м	102.094	1.132	12.386	24.840	49.930	6.008	7.479	319
	ж	107.033	6.959	19.719	25.172	42.191	5.183	7.363	446

Извор: Републички завод за статистику

Табела 4. Структура становништва према етничкој и националној припадности, попис 2011. године

	ГРАД КРУШЕВАЦ		РАСИНСКИ ОКРУГ	
	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
1	2	3	4	5
Срби	122.529	95,17	232.552	96,10
Албанци	32	0,02	52	0,02
Бошњаци	2	0,00	4	0,00
Бугари	40	0,04	76	0,03
Буњевци	1	0,00	1	0,00
Власи	101	0,08	122	0,05
Горанци	19	0,01	52	0,02
Југословени	86	0,07	128	0,05
Мађари	17	0,01	33	0,01
Македонци	200	0,16	301	0,12
Муслимани	18	0,01	50	0,02
Немци	9	0,00	14	0,01
Роми	2.461	1,91	3.265	1,35
Румуни	38	0,03	60	0,03
Руси	35	0,03	51	0,02
Русини	-	-	1	0,00
Словаци	4	0,00	11	0,01
Словенци	19	0,01	25	0,01
Украјинци	4	0,00	7	0,00
Хрвати	107	0,09	175	0,07
Црногорци	282	0,22	444	0,18
Остали	97	0,08	153	0,06
Неизјашњени и неопредељени	925	0,72	1.398	0,58
Регионална припадност	7	0,01	18	0,02
Непознато	1.719	1,33	3.006	1,24
Укупно	128.752	100	241.999	100

Извор: Републички завод за статистику

Поред Срба, који броје 95,17% укупног становништва, на територији Крушевца живе и Роми (1,91%), а остатак становништва чине остале мањине које су заступљене са 2,92% у укупном броју становника града Крушевца.

Табела 5. Домаћинства према броју чланова, по попису 2011. године

	Број чланова домаћинства							Укупно	Просечан број чланова домаћинства
	1	2	3	4	5	6 и више			
Расински округ	14.689	18.966	14.077	13.968	7.369	8.201	77.270	3,13	
Град Крушевац	7.472	9.885	7.806	7.785	3.893	4.106	40.947	3,14	

Извор: Републички завод за статистику

2.2. Економска ситуација

Према степену развијености локалних самоуправа, град Крушевац је сврстан у другу групу градова и општина чији је степен развијености у распону од 80% до 100% републичког просека.

2.2.1. Привредни субјекти

На дан 30.06.2020. године своју делатност на територији града Крушевца обавља укупно 5.781 привредних субјеката (4.615 предузетничких радњи и 1.166 привредних друштава), што значи да је приметан тренд повећања.

Табела 6. Привредна друштва

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	30.06. 2020.
Активна	1.222	1.134	1.124	1.156	1.204	1.245	1.289	1.334	1.342	1.166	1.189
Новооснована	106	116	97	76	93	75	77	88	30	36	40
Брисана	51	194	98	30	28	19	22	33	16	23	12

Извор података: Регистар привредних субјеката АПР

Табела 7. Предузетници

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	30.06. 2020.
Активни	4.025	4.009	3.920	3.714	3.842	3.883	4.129	4.344	4.421	4.615	4.721
Новоосновани	777	703	535	571	649	679	637	678	352	310	208
Брисани	772	720	632	763	523	637	390	466	280	256	184

Извор података: Регистар привредних субјеката АПР

Табела 8. Привредни субјекти

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	30.06. 2020.
Активни	5.247	5.143	5.044	4.870	5.046	5.128	5.418	5.678	5.763	5.781	5.910
Новоосновани	883	819	632	647	742	754	714	766	382	346	248
Брисани	823	914	730	793	551	656	412	499	296	279	196

Извор података: Регистар

2.2.2. Индустрија

Крушевац је некада био снажан индустријски центар са посебно развијеном металопрерађивачком и хемијском индустријом. Да је главна карактеристика Крушевца била развијена индустрија сведоче и подаци о површинама под индустријским погонима (56 ha градски производни комплекси и 97,50 ha комплекси у приградској зони) и подаци о броју запослених у 16 индустријских предузећа (22.428 радника је 1990. године било запослено у индустрији, што је предста-вљало више од половине укупног броја запослених). Период транзиције крушевачке привреде, обележен приватизацијом преко 30 фирми, довео је до пропадања великих друштвених система и проглашења техноло-шким вишком око 10.000 запослених.

Како је број индустријских радника у граду Крушевцу знатно опао, примарни циљ би требало да буде привлачење првенствено производно оријенти-саног инвестиционог капитала који би био у функцији повећања броја запослених и повећања извоза.

Последњих година, привреда града Крушевца доживљава опоравак, што се огледа и у проширењу капацитета фирме Соорептирес. Доласком немачких компанија „Kromberg&Schubert“, „Lidl“ и фирме „Nepi“ број незапослених је смањен.

Успешно дугогодишње спровођење мера активне политике запошљавања које Град спроводи, допринеле су да број незапослених драстично смањено, што је такође допринело привлачењу нових инвеститора.

2.2.3. Пољопривреда

Пољопривреда је значајан сегмент укупне привредне активности града Крушевца. Од укупног броја становника Крушевца, скоро половина живи у руралној зони. Пољопривредне површине простиру се на 46.234 ha, што чини 54,5% укупне територије града Крушевца. Обрадиво пољопривредно земљиште заузима 43.017 ha. У структури пољопривредних површина доминирају оранице и баште са 34.537 ha, затим следе ливаде са 2.987 ha, воћњаци са 2.827 ha, а остало отпада на винограде.

Град Крушевац има укупно 12.664 пољопривредних газдинстава, од чега је 6.536 регистрованих.

Крушевац има дугогодишњу традицију у развоју сточарства, воћа (нарочито јагода, малина и купина), воћних садница и лозних калемова.

2.2.4. Трговина

Трговинска делатност заузима значајно место међу привредним субјектима који послују на територији Крушевца.

Најзначајнији већи трговински ланци који обављају своју делатност на територији Крушевца су ДИС, ИДЕА, Рода центар, Макси, ЛИДЛ, НЕПИ, Уради сам, GOMEX, Woby haus.

2.2.5. Спољнотрговинска размена Расинског управног округа

Према подацима ПКС РПК Крушевац за период јануар – септембар 2020.године спољнотрговинска размена Расинског округа износи 375.1 милиона евра,

У поређењу са истим периодом 2019. године, спољнотрговинска размена је повећана за 2.2%.

Вредност извезене робе у периоду јануар-септембар 2020. године износи 211.6 милиона евра и у односу на исти период 2019.године извоз је повећан за 3.7%.

Укупан увоз Расинског округа у периоду јануар-септембар 2020. године износи 163.5 милиона евра и у односу на исти период 2019. година увоз је повећан за 0.4%.

У Расинском округу, у периоду јануар-септембар 2020. године остварен је суфицит у износу од 48.1 милиона евра. Покривеност извоза увозом износи 129.4%.

Табела 1. Преглед спољнотрговинске робне размене по општинама јануар-септембар 2020. године

у милионима евра

Општине	Извоз		Увоз		Удео у укупном извозу у %		Удео у укупном увозу у %		Размена	
	2020	Индекс	2020	Индекс	2019	2020	2019	2020	2020	Индекс
УКУПНО:	211.6	103.7	163.5	100.4	100.0	100.0	100.0	100.0	375.1	102.2
Крушевац	128.0	105.9	128.4	102.5	59.2	60.5	76.9	78.5	256.4	104.2
Трстеник	34.8	98.4	19.1	90.2	17.3	16.4	13.0	11.7	53.9	95.3
Варварин	19.0	115.1	2.2	96.5	8.1	9.0	1.4	1.3	21.2	112.8
Александровац	12.8	86.6	8.3	109.5	7.2	6.0	4.6	5.1	21.0	94.4
Брус	13.3	113.9	3.5	85.8	5.7	6.3	2.5	2.2	16.9	106.5
Ћићевац	3.7	75.7	2.1	81.8	2.4	1.8	1.6	1.3	5.8	77.8

У спољнотрговинској размени округа у 2020. години, највеће учешће имају привредна друштва Крушевца, која су извезла робу у износу од 128 милиона евра и у односу на исти период 2019. године извоз компанија из Крушевца је повећан за 5.9%, затим привредна друштва из Трстеника која су извезла робу у вредности од 34.8 милиона евра, где је забележен мали пад у односу на исти период 2019.година у износу од 1.6% и на трећем месту у округу је извоз привредних друштава из Варварина која су извезла робу у износу од 19 милиона евра и забележен је раст у износу од 15.1% у односу на исти период 2019.године.

Посматрано према секторима највеће учешће у извозу округа за период јануар – септембар 2020.године, имала су предузећа из прерађивачке индустрије у номиналном износу од 181.2 милиона евра, што у процентима износи 85.4%, затим сектор пољопривреде који је учествовао у износу од 30.8 милиона евра, процентуално изражено 14.5%.

У односу на исти период прошле године извоз прерађивачке индустрије порастао је за 3.4%, док у сектору пољопривреде бележи се раст од 7.6% у односу на исти период 2019. године.

**Табела бр. 2 Преглед спољнотрговинске размене за Расински округ период
јануар–септембар 2020. година по секторима**

у милионима еура

Сектори КД	Извоз			Увоз			Удео у укупном извозу у %		Удео у укупном увозу у %	
	2019	2020	Индекс	2019	2020	Индекс	2019	2020	2019	2020
УКУПНО:	204.0	212.1	104.0	162.9	163.5	100.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Пољопривреда, шумарство и рибарство	28.7	30.8	107.6	9.9	8.6	86.6	14.1	14.5	6.1	5.3
Прерађивачка индустрија	175.3	181.2	103.4	142.8	145.0	101.5	85.9	85.4	87.7	88.7

ПРОИЗВОД ЦТ	2020		2020 / 2019
	Износ	Учешће у %	Индекс
Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	54.9	25.9	108.4
Сетови проводника за паљење, ост. сетови за возила	21.3	10.1	210.3
Неразврстана роба по ЦТ-војна роба	10.0	4.7	122.4
Остали проводници, напон до= 1000В, са конекторима, осим	7.5	3.5	38.3
Малине, смрзнуте, без додатка шећера	7.3	3.4	128.5
Јагоде, остале, свеже	5.6	2.6	114.3
Саднице јестивог воћа, калемљене или не, остале	5.0	2.4	99.3
Јабукe, свеже, остале, за земље ван ЕУ/ЦХ/ЛИ	4.4	2.1	131.0
Системи хидраулични са линеарним кретањем, остали	3.2	1.5	81.8
Купине, без додатка шећера, смрзнуте	2.2	1.0	151.3
Експлозивни припремљени, осим барута	2.2	1.0	106.3
Вишње (Прунус церасус), смрзнуте, без шећера	2.1	1.0	80.9
Гуме спољне пнеуматске, нове, за пољ. возила	1.8	0.9	88.4
Хербициди на бази деривата урее, урацила, остало	1.7	0.8	-
Пића безалкохолна, без млека и мм, остало	1.7	0.8	75.4
Остале чарапе, од памука, плетене или кукичане	1.6	0.7	79.0
Конструкције и делови, од гвожђа или челика, остало	1.5	0.7	98.6
Хербициди, остало, за заштиту биља	1.5	0.7	345.0
Вишње (Прунус церасус), свеже, за земље ван ЕУ	1.5	0.7	93.6
Производи за заптивање, од остале гуме, осим тврде	1.5	0.7	99.8
Пелете од дрвета	1.4	0.7	62.3
Кукуруз, осим семенског	1.3	0.6	124.0
Агрегати хидраулични, ротационо кретање, за ост. сврхе	1.3	0.6	117.4
Остале хула-хоп чарапе, самодржеће, од ост. текстил. мат	1.2	0.6	89.0
Пумпе ручне (осим 841311, 841319), за остале намене	1.1	0.5	108.5
Прибор за цеви, од гвожђа или челика, остало	1.1	0.5	100.5
Вода, минерална, природна, са додатком ЦО2, без шећера	1.1	0.5	77.5

Табела 4. Преглед увоза по робама за период јануар – септембар 2020. година

ПРОИЗВОД ЦТ	2020		2020 / 2019
	Износ	Учешће у %	Индекс
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	8.9	5.5	95.7
Каучук природни,технички спецификован (ТСНР)	4.5	2.8	98.6
Пресе за обликовање гуме и пластичне масе	4.4	2.7	3969.0
Прикључци и контактни елементи за жице и каблове	4.2	2.6	118.5
Тестлајнер(рециклирани слојевити картон),м до= 150г/м	3.6	2.2	82.1
Остали проводници,напон до= 1000В,са конекторима,ос	3.5	2.2	71.0
Хартија за таласести картон(велленстофф)	3.4	2.1	78.5
Ост.уља за подмазив. и ост.уља,без бодизела,остало	2.7	1.7	94.2
Гуме спољне,нове,за аутобусе,камионе,ИО више од 121,	2.6	1.6	80.7
Гуме спољне пнеуматске,нове за путничке аутомобиле	2.5	1.5	149.9
Каучук СБР,полимеризација из раствора С-СБР,у балама	2.5	1.5	87.9
Лим обојен,Ш од= 600мм,лакиран или пластифициран,о	2.4	1.5	106.1
Жица упредена,ужад,каблови(до= 3мм),месингани,оста	2.3	1.4	95.3
Корд тканине за спољне гуме,од полиестера,имп.гумом	1.7	1.1	81.3
Угљеник(чађ) и остали облици угљеника непоменути)	1.7	1.1	81.5
Корд тканине за спољне гуме,од полиамида,имп. гумом	1.7	1.0	109.6
Остали проводници,остали,за напон до 80В	1.6	1.0	37.7
Табле,плоче и сл. од гипса,ојачани хартијом	1.6	1.0	144.9
Делови за апарате из тр.бр. 8535,8536,8537,остали	1.5	0.9	174.9
Плоче ОСБ,од дрвета,необрађене	1.5	0.9	71.8
Амонијум нитрат порозни за експлозиве	1.5	0.9	101.3
Панели(2 профилис. лима+средњи-изолација),Фе,челик	1.4	0.9	130.9
Бутадиен каучук (БР)	1.4	0.9	65.1
Калупи за гуму и пластичне масе,остало	1.4	0.8	71.4

Табела 5 . Преглед 10 земаља, најзначајнијих спољнотрговинских партнера, рангираних према вредности извоза и увоза, јануар-септембар 2020. година

Назив земље - извоз	Извоз РПК (млн ЕУР)	Индекс раста у односу на 2018.година	Назив земље - увоз	Увоз РПК (млн ЕУР)	Индекс раста у односу на 2018.година
Уједињено Краљевство	29.1	93.5	Кина	22.6	136.4
Руска федерација	28.1	114.5	Немачка	16.9	99.6
Мађарска	20.6	107.9	Турска	13.3	110.5
Немачка	18.4	105.5	Хрватска	12.3	175.9
Уједињени Арапски Емирати	10.1	123.2	Италија	10.3	99.2
Црна Гора	9.1	76.3	Руска федерација	6.3	90.4
Италија	7.8	82.3	Словачка	6.3	97.3
Северна Македонија	7.6	100.7	Пољска	5.8	111.1

Назив земље - извоз	Извоз РПК (млн ЕУР)	Индекс раста у односу на 2018.година	Назив земље - увоз	Увоз РПК (млн ЕУР)	Индекс раста у односу на 2018.година
Босна и Херцеговина	7.4	76.5	Румунија	4.4	38.9
Словачка	7.0	110.8	Сједињене Америчке Државе	3.9	136.7
Швајцарска	6.8	135.5	Северна Македонија	3.9	109.7
УКУПНО првих 10:	152 милиона евра		УКУПНО првих 10:	106 милиона евра	

Табела 6. Кретање спољнотрговинске размене Расинског округа период јануар- септембар 2012.-2020.године

Период	Извоз/увоз земље по годинама						Порекло података РЗС	
	Извоз			Увоз			Размена	Нето извоз
	Укупно земаља	Износ	Индекс претх. год	Укупно земаља	Износ	Индекс претх. год		
01-09.2020	86	211.6	103.8	82	163.5	103.3	375.1	48.1
01-09.2019	74	204.0	113.9	83	162.9	108.5	366.9	41.2
01-09.2018	77	179.4	108.5	87	151.2	124.8	330.6	28.2
01-09.2017	72	165.4	113.3	83	121.3	105.3	286.8	44.1
01-09.2016	70	149.9	117.2	77	115.3	114.6	265.2	34.5
01-09.2015	78	128.1	111.7	80	101.4	112.1	229.4	26.7
01-09.2014	67	115.0	100.6	79	90.7	83.5	205.7	24.3
01-09.2013	67	114.6	120.5	74	108.8	116.6	223.3	5.8
01-09.2012	64	95.6		75	93.4		189.0	2.2

2.2.6. Стање на тржишту рада

Стање на тржишту рада карактеришу: неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, непоседовање одговарајућих знања и вештина и радног искуства незапослених лица, велико учешће жена у укупној незапослености, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама.

2.2.6.1. Кретање незапослености

Незапосленост жена у граду Крушевцу и даље је израженија од незапослености мушкараца.

Табела 15. Незапослена лица по полу и годинама старости у граду Крушевцу, на дан 30.11.2020. године

Године старости	Незапослена лица	
	Укупно	Жене
15-19	252	124
20-24	766	410
25-29	1.014	618
30-34	963	624
35-39	1.181	779
40-44	1.267	795
45-49	1.268	783
50-54	1.156	657
55-59	1.226	663
60-64	1.061	472
Укупно	10.154	5.925

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 16. Полна структура незапослених лица у граду Крушевцу, по годинама

Незапослена лица	Новембар 2015	Новембар 2016	Новембар 2017	Новембар 2018	Новембар 2019	Новембар 2020
Укупно	15.525	14.648	13.605	11.748	10.435	10.154
Жене	53,37%	53,94%	56,73%	57,44%	59,07%	58%

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 17. Структура незапослених према полу, новембар 2020-удео у Расинском округу и Републици Србији

		Град Крушевац	Удео у Расинском округу (%)	Удео у Републици Србији (%)
Незапослени – укупно		10.154	51,89%	3,47%
Незапослени – жене	Број	5.925	53,47%	4,38%
	%	58%	/	/
Незапослени – мушкарци	Број	4.229	49,82%	2,69%
	%	42%	/	/

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 18. Број и полна структура незапослених у граду Крушевцу, по годинама

	Новембар 2015	Новембар 2016	Новембар 2017	Новембар 2018	Новембар 2019	Новембар 2020
Незапослени – укупно	15.525	14.648	13.605	11.748	10.435	10.154
Незапослени – жене	8.286	7.901	7.718	6.748	6.164	5.925
Незапослени - мушкарци	7.239	6.747	5.887	5.000	4.271	4.229

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 19. Дугорочна незапосленост

Незапосленост	Новембар	Новембар	Новембар	Новембар	Новембар	Новембар
Укупно незапослени	15.525	14.648	13.605	11.748	10.435	10.154
Незапосленост младих 15-24 година	11,10%	10,38%	9,98%	8,9%	8,79%	10%
Незапослени старији од 50 година	26,34%	27,79%	29,25%	31,53%	33,54%	33,90%
Дугорочно незапослени (преко 12 месеци)	72,26%	76,71%	75,94%	72,81%	70,92%	68,71%

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 20. Незапослена лица по полу и дужини тражења посла у граду Крушевцу, на дан 30.11.2020. године

Дужина тражења посла	Незапослена лица	
	Укупно	Жене
До 3 месеца	1.185	620
3 до 6 месеци	910	467
6 до 9 месеци	417	250
9 до 12 месеци	665	349
1 до 2 године	1.406	788
2 до 3 године	768	477
3 до 5 година	953	575
5 до 8 година	1.217	673
8 до 10 година	628	397
Преко 10 година	2.005	1.329
Укупно	10.154	5.925

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 21. Незапосленост према степену стручне спреме у граду Крушевцу, на дан 30.11.2020. године

Број незапослених	Степен стручне спреме									
	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII
Укупно	2.459	467	2.300	3.111	68	340	384	1.020	5	0
Жене	1.330	296	1.131	1.970	17	244	281	653	3	0

Извор: Национална служба за запошљавање

2.2.6.2. Запосленост и кретање запослености

Према подацима Републичког завода за статистику, Крушевац има 30.606 запослених лица (годишњи просек 2019. године).

Табела 19. Запосленост у граду, округу и на републичком нивоу, годишњи просек 2019. године

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2017.	2018.	2019.
Град Крушевац	25.356	24.665	24.405	24.428	23.862	29.678	30.535	31.611	30.606
Расински округ	44.179	43.239	43.887	44.017	42.714	54.359	55.254	56.499	61.500
Република Србија	1.795.775	1.746.138	1.727.048	1.715.163	1.697.686	1.989.617	2.062.588	2.131.079	2.173.135

Извор: Републички завод за статистику

Табела 20. Број запослених лица по делатностима на нивоу града - годишњи просек 2019. године

Делатности	Број запослених
Пољопривреда, шумарство и рибарство	369
Рударство	42
Прерађивачка индустрија	8.519
Снабдевање ел.енергијом, гасом и паром	514
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	652
Грађевинарство	2007
Трговина на велико и мало и поправка м.возила	5.150
Саобраћај и складиштење	1.387
Услуге смештаја и исхране	1093
Информације и комуникације	362
Финансијска делатност и осигурање	560
Пословање некретнинама	210
Стручне, научне, иновативне и техничке делатности	1.076
Администрација и помоћне услужне делатности	572
Државна управа и обавезно социјално осигурање	1.784
Образовање	2.221
Здравствена и социјална заштита	2.877
Уметност, забава и рекреација	642
Остале услужне делатности	567
Укупно - запослени у правним лицима	23.535
Од тога: Предузетници (лица која сама обављају дел.) и запослени код њих	7.071
Регистровани индивидуални пољопривредници	1.941
Укупно	30.606

Извор: Републички завод за статистику

Највећи број запослених, од укупног броја запослених, је у прерађивачкој индустрији (8.519 лица), а значајан број запослених је и у сектору трговине.

2.2.6.3. Просечне зараде

Табела 21. Просечне зараде по запосленима у РСД, септембар 2020. године

	Град Крушевац	Расински округ	Република Србија
Просечна бруто зарада (са порезом и доприносима)	70.245	67.207	82.515
Просечна нето зарада (без пореза и доприноса)	50.783	48.618	59.698

Извор: Републички завод за статистику

II ПЛАН АКТИВНОСТИ

Циљеви и приоритети

Циљеви активне политике запошљавања у граду Крушевцу 2021. године усмерени су на повећање запослености.

III - ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Одлуком о буџету града Крушевца одређено је 24.200.000,00 динара за спровођење ЈАПЗ 2021. године, где ће 3.200.000,00 динара бити издвојена на име пренетих обавеза ЈАПЗ-а из 2020.године за програме «Стручна пракса 2020», «Стицање практичних знања 2020» и „Приправници 2020“, а 21.000.000,00 динара за следеће програме:

- Субвенција за samozapošljavanje
 - Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих- Нова радна места
 - Програм јавних радова
 - Програм стручне праксе
 - Програм стицања практичних знања
 - Програм приправници
-
- Субвенција за samozapošljavanje

Подршка samozapošljavanju подразумева пружање стручне помоћи, обуку из области предузетништва и субвенцију за samozapošljavanje. Средства за samozapošljavanje у 2021. години одобраваће се у виду субвенције, у једнократном износу.

За реализацију програма „Субвенција за samozapošljavanje“ Град Крушевац у 2021. години планира да издвоји 9.000.000 динара. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих- Нова радна места

Послодавци који припадају приватном сектору, првенствено мала и средња предузећа, могу за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих остварити субвенцију за запошљавање на новоотвореним радним местима у једнократном износу.

За реализацију програма „Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих“, Град Крушевац у 2021. години планира да издвоји 3.000.000 динара. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- Програм јавних радова

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања теже запошљивих незапослених лица ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

За реализацију програма „Јавни радови“, Град Крушевац у 2021. години планира да издвоји 4.000.000 динара, а Национална служба ће пружити техничку подршку.

- Програм стручне праксе

Програм стручне праксе подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање- квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита када је то Законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци.

За реализацију програма „Стручна пракса“, Град Крушевац у 2021. години планира да издвоји 2.000.000 динара. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- Програм стицања практичних знања

Програм стицања практичних знања подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова (у оквиру и изван струке).

За реализацију програма „Стицање практичних знања“, град Крушевац у 2021. години планира да издвоји 2.000.000 динара. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- Програм приправници

Програм приправника за младе са високим образовањем - подразумева стручно оспособљавање незапосленог за самосталан рад у занимању за које је

стечено најмање високо трогодишње или четворогодишње образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита, када је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима. Програм се реализује уз заснивање радног односа.

За реализацију програма „Приправници“, Град Крушевац у 2021. години планира да издвоји 1.000.000 динара. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

IV ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Финансирање активне политике запошљавања града Крушевца у 2021. години обавиће се из средстава буџета Града Крушевца за следеће програме:

- Субвенција за samozapošljavanje
- Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих
- Програм јавних радова
- Програм стручне праксе
- Програм стицања практичних знања

- Програм приправници

Уколико се буџетом Републике Србије одобре средства, укупан износ средстава намењен реализацији наведених програма и мера, биће увећан.

V НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЛАПЗ 2021.

Мере активне политике запошљавања по ЛАПЗ-у 2021. године, Град Крушевац планира да спроводи у сарадњи са Националном службом за запошљавање - филијала Крушевац.

VI SWOT АНАЛИЗА НИВОА РИЗИКА НА ТРЖИШТУ РАДА

Применом SWOT анализе, све прикупљене информације о стању на тржишту рада и перспективама у интерном и екстерном економском и социјалном окружењу класификоване су у оквиру четири категорије: снаге, слабости, шансе и опасности. Анализа је усмерена на идентификовање унутрашњих и спољних фактора који имају позитиван или негативан утицај на остварење циља - повећање запошљавања.

Снаге (Strengths)	Слабости (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> - Израђена Стратегија локалног одрживог развоја града Крушевца (2011-2020.) - Развијене институције за пружање подршке бизнису - Град Крушевац - седиште Расинског округа 	<ul style="list-style-type: none"> - Неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, непоседовање одговарајућих знања и вештина и радног искуства незапослених лица, велико учешће жена у укупној незапослености
Шансе (Opportunities)	Опасности (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> - Изградња индустријских зона као генератора нових радних места - Образовање радне снаге према потребама привреде - Долазак инвеститора - Изградња аутопута Појате-Прељина 	<ul style="list-style-type: none"> - Одлив мозга

VII - ИНДИКАТОРИ УСПЕШНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ АКТИВНИХ МЕРА ЗАПОШЉАВАЊА ЛАПЗ 2020. године

Национална служба – филијала Крушевац и Град Крушевац су током 2020. године спроводили активну политику запошљавања на основу Локалног акционог плана запошљавања града Крушевца за 2020. годину и закључених Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања за 2020. годину бр. 404-584/II од 22.05.2020. године и бр.1308-101-3/2019 од 22.05.2020. године, Споразума о техничкој сарадњи за 2020. годину бр. 404-585/II од 22.05.2020.године и бр.1308-101-9/2020 од 22.05.2020.године (у даљем тексту: Споразум) и Анекса Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања за 2020. годину бр. 404-1748/II од 02.10.2020. године и бр.1308-101-3/2020 од 01.10.2020. године.

Споразумом о суфинансирању је било предвиђено издвајање укупно 33.333.333,49 динара за реализацију програма, од чега Град учествује са 51% или 17.000.000,00 динара, а Национална служба са 49% или 16.333.333,49 динара. Споразумом о техничкој сарадњи предвиђена је реализација програма стручне праксе за коју је Град издвојио 4.000.000,00 динара, а Национална служба ће пружити техничку подршку. За финансирање Локалног акционог плана запошљавања града Крушевца за 2020. годину из буџета града је издвојено укупно 21.000.000,00 динара.

Споразумима је предвиђена реализација локалног плана запошљавања кроз пет мера:

1. програм јавних радова
2. субвенција послодавцима за запошљавање лица из категорије теже запошљивих – нова радна места,
3. субвенција за samozapošljavanje,
4. програм стицања практичних знања
5. програм стручне праксе
6. програм приправника.

По закључењу Споразума, расписани су Јавни позиви. Програм „Јавни радови“ расписан је 01.06.2020.године и трајао је 15 дана. Јавни позиви за програме стручне праксе, стицања практичних знања и запошљавање лица из категорије теже запошљивих расписани су 01.06.2020.године и трају док се средства не утроше или најкасније до 30.09.2020. године. Јавни позив за програм samozapošljavanja трајао је од 01.06.2020. године до 30.06.2020.године.

Реализација програма ЛАПЗ 2020 још увек је у току. На дан 11.12.2020.године, стање је следеће:

За програм јавних радова, укупно је било издвојено 4.000.000,00 динара, где је учешће Града износило 100%, а Национална служба ће пружити техничку подршку. По јавном позиву, поднете су две пријаве за ангажовање 25 лица (11 жена и 14 мушкараца), за чију реализацију је потребно 3.710.913,00 динара. Обзиром да су захтеви испуњавали услове јавног позива и да је износ био у складу са одређеним средствима, захтеви су у целисти одобрени. Јавни радови се спровode на територији Града Крушевца у трајању од 4 месеца.

Средства намењена за организовање спровођења јавних радова користе се за:

- исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на јавним радовима по основу уговора о привременим и повременим пословима, у висини до 22.000,00 динара по лицу, на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу; која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање. Наведена накнада обухвата и трошкове доласка и одласка са рада;

- накнаду трошкова спровођења јавних радова послодавцу, у свим областима, једнократно, у висини од:

- 1.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају месец дана,

- 1.500,00 динара по лицу за јавне радове који трају два месеца,

- 2.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају три и четири месеца;

- накнаду трошкова обуке: у зависности од врсте и сложености послова које обухвата јавни рад, у току првог месеца спровођења јавних радова може се организовати обука, по интерном програму послодавца или програму образовне установе, односно за лица ангажована код послодавца - пружаоца услуга социјалне заштите, у складу са законом; по завршетку обуке лицу се издаје потврда/сертификат/лиценца о стеченим компетенцијама; послодавцу - извођачу јавног рада, односно образовној установи, исплаћују се средства у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку и којем је издата потврда о стеченим компетенцијама; накнада трошкова обуке не може бити исплаћена за лица која су у претходном периоду већ завршила предвиђену обуку; Град и Национална служба процењују оправданост потребе за обуком, уколико исто није регулисано законом.

За програм samozapošljavanje, издвојена су средства у износу од 15.686.274,51 динара. Град Крушевац је издвојио средства у износу од 8.000.000,00 динара (51%), а Национална служба 7.686.274,51 динара (49%).

Обзиром, да ове године програм Приправника нема интересовања од стране послодавца, донета је Одлука о преусмерењу неутрошених средстава намењених за овај програм на програм samozapošljavanja, код кога постоји велики број захтева на чекању, што је регулисано Анексом Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања за 2020. годину бр. 404-1748/II од 02.10.2020. године и бр.1308-101-3/2020 од 01.10.2020. године, средства су увећана и сада износе 18.627.450,98 динара, где средства Града износе од 9.500.000,00 динара, а средства Национална служба износе 9.127.450,98 динара.

По јавном позиву поднето је 161 захтев, 11 захтева није испунило услове јавног позива.

Субвенција за samozapošljavanje додељује се у једнократном износу од 250.000,00 динара, односно 270.000,00 динара за незапослене особе са инвалидитетом, ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва, као и оснивања привредног друштва, уколико оснивач заснива у њему радни однос.

У складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији:

Одлука	Датум одлуке	Број лица-одлука	Износ средстава-одлука	Број лица-уговори	Износ средстава-уговори	Ж / М
I	16.07.2020.	62	15.540.000,00	59	14.770.000,00	40ж/19м
II	16.09.2020.	3	750.000,00	3	750.000,00	2ж/1м
III	12.10.2020.	12	3.000.000,00	10	2.500.000,00	4ж/6м
IV	03.12.2020.	2	500.000,00	?	?	? 1ж/1м
			укупно		18.020.000,00	

Напомена: Рок за закључење уговора из 4.Одлуке је 18.децембар.2020.године

Све субвенције за програм самозапошљавања су исплаћене у укупном износу од 18.020.000,00 и то 9.190.200,00 динара из градског буџета и 8.829.800,00 динара из средстава Националне службе.

Радње које су основане кроз овај програм 95% баве се производном делатношћу, производњом одеће, намештаја, торти и колача итд.

За програм доделе субвенција за запошљавање теже запошљивих лица – нова радна места, укупно је издвојено 5.882.352,94 динара, где је учешће Града износи 51 % или 3.000.000,00 динара, а учешће Националне службе 49% тј. 2.882.352,94 динара.

Висина субвенције је одређена степеном развијености јединице локалне самоуправе (у даљем

тексту: ЈЛС) према месту запошљавања лица, а у складу са важећом уредбом Владе Републике Србије, и износи:

- 200.000,00 динара по лицу, односно 240.000,00 динара за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи, младе у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама и жртве породичног насиља, у првој и другој групи ЈЛС

По јавном позиву поднето је 48 захтева, 7 фирме су одустале од захтева. По захтевима који су испунили услове јавног позива, у складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији:

Одлука	Датум Одлуке	Бр. послодаваца-одлука	Бр. лица-одлука	Износ средстава - одлука	Бр. Послодаваца - уговор	Бр. лица-уговор	Износ средстава-уговор	Ж / М
I	10.07.2020.	29	29	5.840.000,00	25	25	5.040.000,00	12ж/13м
II	16.09.2020.	4	4	800.000,00	4	4	800.000,00	2ж/2м
укупно					29	29	5.840.000,00	14ж/15м

До сада су исплаћене субвенције по закљученим уговорима из I и II Одлуке у укупном износу од 5.840.000,00 од чега 2.978.400,00 из градског буџета и 2.861.600,00 динара из средстава Националне службе.

За програм стручне праксе, укупно је било издвојено 3.921.568,68 динара, где је учешће Града износи 51 % или 2.000.000,00 динара, а учешће Националне службе 49% тј. 1.921.568,68 динара. По јавном позиву, поднето је 46 захтева послодаваца за запошљавање 54 лица.

Током трајања програма стручне праксе Национална служба за запошљавање и Град ангажованим

лицама на име новчане помоћи и трошкова превоза исплаћују средства у укупном месечном износу од:

- 16.000,00 динара за лица са средњим образовањем,
- 18.000,00 динара за лица са вишим или високим трогодишњим образовањем,
- 20.000,00 динара за лица са најмање четворогодишњим високим образовањем;

У складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији:

Одлука	Датум одлуке	Бр. послодаваца- одлука	Бр.лица- одлука	Износ средстава- одлука	Бр. послодавца- одлука	Бр.лица- уговор	Износ средстава- уговор	Ж / М
I	16.07.2020.	16	16	3.658.500,00	12	12	2.953.500,00	7ж/5м
II	16.09.2020.	4	4	924.000,00	2	2	636.000,00	1ж/1м
III	17.11.2020.	1	1	318.000,00	?	?		
укупно								

Напомена: Рок за закључење уговора из 3.Одлуке је 18.децембар.2020.године

По овом програму у 2020.години исплаћена су средства из Буџета Града у износу од 247.910,36динара. Исплата средстава послодавцима се врши на 6, 9 или 12 месеци и наставиће се у 2021. години, због чега ће бити планирана финансијска средства на име пренетих обавеза у 2021. години.

За програм стицање практичних знања, укупно је било издвојено 3.921.568,68 динара, где је учешће Града износило 51% или 2.000.000,00 динара, а учешће Националне службе 49% тј. 1.921.568,68 динара. По јавном позиву до сада, поднето је 15 захтева за 42 лица.

Послодавцу који је засновао радни однос са незапосленим за време стицања знања и вештина за рад, Национална служба и Градредундирају на месечном нивоу нето зараду лица у износу од 28.000,00 динара (за пун фонд радних часова) и припадајући порез и доприноси за обавезно социјално осигурање, у трајању од 3 или 6 месеци (у зависности од врсте радног односа).

У складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији:

Одлука	Датум одлуке	Бр. послодаваца- одлука	Бр.лица- одлука	Износ средстава- одлука	Бр. послодаваца- одлука	Бр.лица- уговор	Износ средстава- уговор	Ж/М
I	10.07.2020.	3	13	2.850.000,00	2	3	900.000,00	2ж/1м
II	11.08.2020.	5	5	1.500.000,00	2	2	600.000,00	0ж/2м
III	16.09.2020.	4	4	1.200.000,00	4	4	1.200.000,00	2ж/2м
IV	21.10.2020.	1	2	600.000,00	1	1	300.000,00	1ж/0м
укупно					9	10	3.000.000,00	5ж/5м

Укупно исплаћена средства у 2020. години за реализацију програма стицање практичних знања износе 412.922,64 динара из градског буџета. Исплата средстава послодавцима се врши на 6, 9 или 12 месеци и наставиће се у 2021. години, због чега ће бити планирана финансијска средства на име пренетих обавеза у 2021. години.

За програм Приправника, укупно је било издвојено 3.921.568,68 динара, где је учешће Града износило 51% или 2.000.000,00 динара, а учешће Националне службе 49% тј. 1.921.568,68 динара. По Јавном позиву за програм Приправника са високим нивоом квалификација, а који је трајао од 01.06.-30.09.2020.год, поднето је 3 захтева за укупно 4 лица. До данас је по закљученим уговорима укупно утрошено 935.000,00 динара, од чега је 51% или 476.850,00 динара из средстава Града.

Одлука	Датум одлуке	Бр. послодаваца- одлука	Бр.лица- одлука	Износ средстава- одлука	Бр. послодаваца- одлука	Бр. лица- уговор	Износ средстава- уговор	Ж/М
I	10.07.2020.	1	1	660.000,00	1	1	660.000,00	1ж
II	11.08.2020.	1	2	1.320.000,00	1	1	275.000,00	1ж
укупно					2	2	935.000,00	2ж

Обзиром, да за програм Приправника нема интересовања од стране послодаваца, а узимајући у обзир да се ближи и истек јавног позива, Национална служба предлаже преусмерење неутрошених средстава намењених за овај програм на програм самозапошљавања, код кога постоји велики број захтева на чекању.

Средства су у износу од 1.500.000,00 динара са програма приправници су пребачена на програм самозапошљавање.

ЛАПЗ 2019

Укупно исплаћена средства из градског буџета у 2020.години на име пренетих обавеза ЛАПЗ-а из 2019.године по програмима:

-,Стручна пракса 2019“- 992.790,92 динара

-,Стицање практичних знања 2019“- 850.470,19 динара

Укупно: 1.843.261,11 динара

Локални акциони план објавити у "Службе-ном листу града Крушевца".